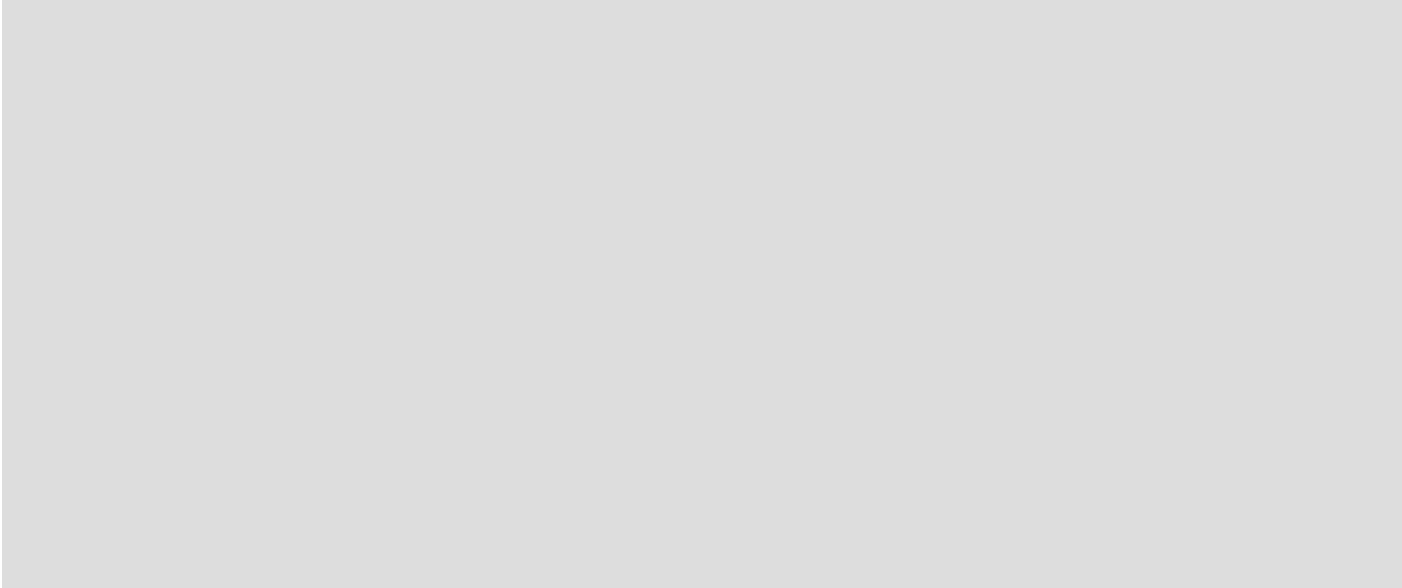

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 38, lokakuu 2026

Sisällysluettelo

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 38, lokakuu 2026

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 38, lokakuu 2026

TERVETULOA ELINIKÄISEN OHJAUKSEN AJANKOHTAISKATSAUKSEN PARIIN!

Osaamistarvekompassi tukee työllisyystoimijoita asiakastyössä ja suunnittelussa

Osaamistarvekompassi tukee työllisyystoimijoita asiakastyössä ja suunnittelussa

IAEVG:n uudistettu elinikäisen ohjauksen sanasto julkaistu

IAEVG:n uudistettu elinikäisen ohjauksen sanasto on julkaistu

Jotpa julkaisee raportin jatkuvan oppimisen tilasta

Jotpa julkaisee raportin jatkuvan oppimisen tilasta

Eurooppalainen selvitys tarkastelee elinikäistä ohjausta muuttuvassa työelämässä

Eurooppalainen selvitys tarkastelee elinikäistä ohjausta muuttuvassa työelämässä

Global Careers Month 2025 -raportti

IAG julkaisi Global Careers Month 2025 -raportin

Ohjauksen päivät 2026

Ohjauksen päivät kokosi ohjausalan asiantuntijat yhteen

Oodi-hanke loi toimintamalleja ja ratkaisuja nuorten aikuisten tueksi

Oodi-hanke loi toimintamalleja ja ratkaisuja nuorten aikuisten tueksi

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 38, lokakuu 2026

TERVETULOA ELINIKÄISEN OHJAUKSEN AJANKOHTAISKATSAUKSEN PARIIN!

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Tämänkertaisen ajankohtaiskatsauksen aluksi perehdytään Jotpan Osaamistarvekompassiin ja saadaan vinkkejä siihen, kuinka eri työllisyystoimijat voivat hyödyntää palvelua työssään. Raportoimme myös uusista julkaisuista: ohjausalan maailmanjärjestö IAEVG on julkaissut uudistetun elinikäisen ohjauksen sanaston, Jotpalta ilmestyy syksyn aikana raportti jatkuvan oppimisen tilasta, PES-verkoston selvitys tarkastelee elinikäistä ohjausta muuttuvassa työelämässä ja kansainvälisten organisaatioiden ohjauksen yhteistyöelin IAG on julkaissut raportin Global Careers Month 2025 -teemakuukaudesta. Katsauksen lopuksi on tarjolla terveiset syyskuun lopussa pidetyiltä Ohjauksen päiviltä ja tietoa pian päättyvän Oodi-hankkeen tuloksista.

- Osaamistarvekompassi tukee työllisyystoimijoita asiakastyössä ja suunnittelussa
- IAEVG:n uudistettu elinikäisen ohjauksen sanasto julkaistu
- Jotpa julkaisee raportin jatkuvan oppimisen tilasta
- Eurooppalainen selvitys tarkastelee elinikäistä ohjausta muuttuvassa työelämässä
- Global Careers Month 2025 -raportti
- Ohjauksen päivät 2026
- Oodi-hanke loi toimintamalleja ja ratkaisuja nuorten aikuisten tueksi

Seuraava ajankohtaiskatsaus ilmestyy joulukuussa.

Antoisia lukuhetkiä!

Seuraava

Osaamistarvekompassi tukee työllisyystoimijoita asiakastyössä ja suunnittelussa

Osaamistarvekompassi on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (Jotpa) kehittämä verkkopalvelu, joka tarjoaa tietoa siitä, millaista osaamista työelämässä tarvitaan nyt ja lähitulevaisuudessa.

Osaamistarpeita kuvaavat sanat on poimittu työpaikkailmoituksista, tiede- ja tutkimusjulkaisuista, investointidatasta sekä OpenAI:n suuren kielimallin datasta. Palvelusta löytyy myös esimerkiksi tietoa ammattialoista sekä tutkintosuorituksista.

Osaamistarvekompassi on kehitetty ammattilaisten käyttöön. Palvelun kohderyhmiä ovat esimerkiksi koulutuspalveluita järjestävät, alueiden ennakointityötä tekevät sekä työllisyyspalveluita suunnittelevat ja asiakastyössä toimivat henkilöt. Yksi keskeinen käyttäjäryhmä ovatkin eri konteksteissa työskentelevät ohjauksen ja

neuvonnan ammattilaiset.

Yksi Osaamistarvekompassin konkreettinen työkalu asiakasneuvontaan ja ohjaustyöhön on **osaamis pohjainen ansioluettelo**. Osaamisen sanoittaminen saattaa joskus olla haastavaa. Katsomalla Osaamistarvekompassista asiakkaan amattialan tai sitä lähellä olevien alojen kuvauksia ja niiden osaamissanoja asiakasta voidaan ohjata sanoittamaan osaamistaan. Erityisen hyödyllisen palvelusta tekee se, että osaamissanat perustuvat työpaikkailmoituksissa käytettyyn sanastoon.

Osaamistarvekompassi tarjoaa tukea myös asiakkaan koulutus- ja uravaihtoehtojen arviointiin. Alanvaihdon edellytyksiin sekä kiinnostavan alan työllisyystilanteeseen ja osaamistarpeisiin tutustuminen auttaa arvioimaan, millaista koulutusta asiakas voisi tarvita ja mahdollisesti opiskella työttömyysetuudella. Asiakkaan edellytyksiä alanvaihtoon voidaan arvioida myös tutkimalla tilastotietoja siitä, mille aloille asiakkaan nykyiseltä alalta on siirrytty. Asiakkaan kenties puuttuvaa osaamista voidaan puolestaan tarkastella sekä asiakkaan nykyisen osaamisen että mahdollisen tulevan alan osaamistarpeiden kautta. Osaamistarvekompassia käyttäen voidaan suodattaa lista yleisimmistä alalla tarvittavista osaamisista sekä niitä lähellä olevista osaamisista eli lähiosaamisista. Kokonaiskuvaa täydentää **Työmarkkinatorilta** saatava tieto potentiaalisen uuden alan työllisyystilanteesta.

Osaamistarvekompassissa on saatavilla **tukimateriaali ohjaustyötä tekeville**. Materiaali opastaa ennakoitintiedon ja Osaamistarvekompassin tietosisällön hyödyntämisessä ja soveltamisessa erilaisiin asiakastilanteisiin. Myös erityisesti **työllisyystoimijoille on koottu omat käyttövinkit** Osaamistarvekompassin hyödyntämiseen.

Toivottavasti sait sysäyksen tutkailla Osaamistarvekompassia, mikäli palvelu ei ollut jo ennestään tuttu.

Kirjoittaja:

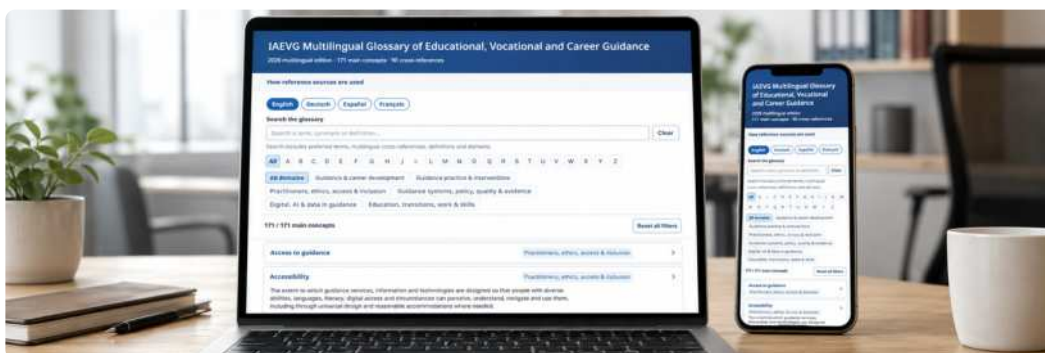
Mia Ekström, erityisasiantuntija, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa)
mia.ekstrom@jotpa.fi

Edellinen | **Seuraava** | **Palaa pääsivulle**

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 38, lokakuu 2026

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro38>

IAEVG:n uudistettu elinikäisen ohjauksen sanasto on julkaistu

Ohjausalan kansainvälinen järjestö **International Association for Educational and Vocational Guidance (IAEVG)** on julkaissut uudistetun version monikielisestä sanastostaan. **IAEVG Glossary of Educational, Vocational and Career Guidance 2026** on julkaistu osana järjestön 75-vuotisjuhlavuotta. Sanasto on käytettävissä englanniksi, ranskaksi,

saksaksi ja espanjaksi. Sanastolla on pitkä historia. Sen ensimmäinen versio ilmestyi vuonna 1982 englanniksi, ranskaksi ja saksaksi. Edellisen kerran sanastoa uudistettiin laajasti vuonna 2001 yhteistyössä Ranskan ONISEP-viraston kanssa.

Kansainvälisessä ohjausta koskevassa yhteistyössä yhteistä kieltä ei voida pitää itsestäänselvyytenä. Sama termi voi saada eri maissa erilaisia merkityksiä, ja toisaalta samasta tai hyvin samankaltaisesta ilmiöstä voidaan käyttää eri termejä. Erot korostuvat esimerkiksi tutkimuksessa, politiikkatyössä ja kansainvälisissä ammatillisissa verkostoissa.

Uudistetun sanaston lähtökohtana ovatkin yksittäisten sanojen sijaan käsitteet. Jokaisesta käsitteestä esitetään ensisijainen termi, tiivis kuvaus, vaihtoehtoisia termejä, yhteydet muihin käsitteisiin sekä keskeisiä kansainvälisiä lähteitä. Kuvausten pohjana käytetään IAEVG:n omien aineistojen lisäksi muun muassa ILO:n, UNESCO:n, OECD:n, Cedefopin ja Euroopan koulutussäätiön (ETF) määritelmiä ja julkaisuja.

Sanaston tavoitteena ei ole korvata kansallista terminologiaa tai yhdenmukaistaa eri maissa ohjauksessa käytettyä kieltä; kansalliset koulutus- ja palvelujärjestelmät, lainsäädäntö, ammattinimikkeet ja ammatilliset perinteet poikkeavat toisistaan. Sen sijaan sanasto tarjoaa yhteisen käsitteellisen viitekehyksen, jonka avulla voidaan tunnistaa, milloin eri termeillä viitataan samaan tai läheisesti toisiinsa liittyviin ilmiöihin.

Uusi verkkopohjainen sanasto on interaktiivinen ja kehittyvä resurssi. Sen tarkoituksena on palvella ohjauksen ammattilaisia, tutkijoita, kouluttajia, päätöksentekijöitä ja muita kansainvälisen ohjausalan käsitteistöä käyttäviä.

Tutustu sanastoon: <https://iaevg.com/glossary>

Kirjoittaja:

Jaana Kettunen, tutkimusprofessori, Koulutuksen tutkimuslaitos.
jaana.h.kettunen@jyu.fi

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 38, lokakuu 2026

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro38>

Jotpa julkaisee raportin jatkuvan oppimisen tilasta

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa) kokoaa raportin jatkuvan oppimisen tilasta Suomessa. Raportti tarjoaa yleiskuvan jatkuvan oppimisen toimijoista, rahoituksesta, osallistujista ja aikuisten osaamisesta, sekä tukee tulevien uudistusten suunnittelua. Taustalla on jatkuvan oppimisen parlamentaarinen uudistus ja uudistuksen loppuraportissa asetetut seurantaindikaattorit. Raportissa käydään läpi indikaattorien kehitystä viime vuosina.

Jatkuvan oppimisen tila -raportti kuvaa muun muassa sitä ketkä osallistuvat jatkuvaan oppimiseen, mitkä ryhmät puolestaan osallistuvat koulutukseen muita vähemmän ja miten heitä saataisiin paremmin mukaan. Aliedustetuilla ryhmillä tarkoitetaan sellaisia ryhmiä, jotka tilastojen valossa hyötyisivät erityisen paljon jatkuvan oppimisen palveluista, mutta jotka syystä tai toisesta osallistuvat koulutuksiin keskimääräistä vähemmän. Tällaisia ryhmiä ovat esimerkiksi enintään perusasteen suorittaneet, yli 55-vuotiaat, maahanmuuttajat sekä yrittäjät ja pienissä yrityksissä työskentelevät. Useampaan kuin yhteen aliedustettuun ryhmään kuuluvilla osallistumisen esteet voivat kasautua.

Myös Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD) valmistelee vertailua Suomen jatkuvasta oppimisesta koulutuksessa aliedustettujen ryhmien, rahoituksen, ohjauksen sekä osaamiseen perustuvan työelämän kehittämisen näkökulmista. Kansainvälistä näkökulmaa tarjoavan raportin ovat tilanneet työ- ja elinkeinoministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö ja se julkaistaan vuoden 2027 alussa. Jotpan raportti tukee tätä työtä.

Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen on vähentänyt mahdollisuuksia pitää taukoa työnteosta opiskelun ajan, joten yhä useampi hyödyntää jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia työn ohessa. Tämä vaikuttaa sekä opintojen sisältöihin että niiden järjestämistapoihin ja laajuuteen. Työnantajien rooli jatkuvan oppimisen mahdollistajina korostuu, samoin kuin koulutuksen järjestäjien ja työnantajien yhteistyön merkitys. Hallitus onkin käynnistänyt **työn ohessa opiskelun pilotointi- ja kehittämishankkeen**. Jotpa vastaa hankkeen toteuttamisesta ja myöntää valtionavustusta pilotointeja varten.

Ohjauksen näkökulmasta julkisen sektorin resurssien vähentyessä olisi tärkeää pohtia, miten jo tehdystä hyvästä työstä saisi mahdollisimman paljon irti. Menneiden valtakunnallisten ohjauksen kehittämishankkeiden tulosten ja potentiaalin ei pitäisi antaa valua hukkaan. Miten laajasti kehitystyötä on otettu käyttöön? Miten esimerkiksi urasuunnittelutaitojen kehittymistä voisi tukea entistä systemaattisemmin läpi koulutusjärjestelmän? Entä miten urasuunnittelutaitoja saisi paremmin työssä olevien ja työntekijien tietoon ja käyttöön? Olisiko hyödyllistä jopa lanseerata jonkinlainen "Urasuunnittelutaidot kansalaistaidoksi"- implementointiohjelma? Yksilön urasuunnittelutaitojen kehittyminen voi tosin, lisääntyneiden pohdintojen takia, jopa lisätä ohjauksen tarvetta. Myös ohjaajien osaamisen kehittäminen on siis muistettava.

Jatkuvan oppimisen tila- raportti julkaistaan **Jotpan verkkosivuilla** syksyn aikana.

Kirjoittaja:

Mia Ekström, erityisasiantuntija, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa)
mia.ekstrom@jotpa.fi

Edellinen | **Seuraava** | **Palaa pääsivulle**

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 38, lokakuu 2026

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro38>

Eurooppalainen selvitys tarkastelee elinikäistä ohjausta muuttuvassa työelämässä

Euroopan julkisten työvoimapalvelujen verkosto, **PES-verkosto**, julkaisi syyskuussa 2026 selvityksen *Lifelong career guidance in the new world of work*. Selvitys tarkastelee, miten julkiset työvoimapalvelut voivat tukea ihmisiä työuran eri vaiheissa tilanteessa, jossa digitalisaatio, vihreä siirtymä, väestörakenteen muutos ja aiempaa epälineaarisemmat urapolut muuttavat työelämää.

Raportissa elinikäinen ohjaus nähdään jatkuvana prosessina. Sen avulla ihmiset voivat tunnistaa valmiuksiaan, tehdä koulutusta ja työtä koskevia ratkaisuja sekä suunnitella uraansa elämän eri vaiheissa. Ohjauksen merkitys korostuu, kun työurat sisältävät yhä useammin siirtymiä tehtävästä, ammatista tai toimialasta toiseen ja osaamista on tarpeen päivittää työuran aikana.

Selvitys perustuu kirjallisuuskatsaukseen, kansallisten käytäntöjen tarkasteluun sekä seitsemään tapaustutkimukseen. Tapaustutkimukset koskevat Belgiaa, Tšekkiä, Viroa, Ranskaa, Saksaa, Liettuaa ja Ruotsia.

Työnvälityksestä kohti uran pitkäjänteistä tukemista

Raportin mukaan elinikäisen ohjauksen järjestelmät ovat Euroopassa edelleen hyvin erilaisia ja osin hajanaisia. Monissa maissa ohjaus on osa koulutus- tai työllisyyspolitiikkaa, mutta aikuisten ohjaus on usein vähemmän kehittyntä kuin nuorille suunnatut palvelut. Myös palveluihin pääsy vaihtelee maittain.

Julkisissa työvoimapalveluissa on nähtävissä siirtymä niin sanotusta "työ edellä" -ajattelusta (*work first*) kohti "ura edellä" -lähestymistapaa (*career first*). Siinä tavoitteena ei ole vain nopea työllistyminen, vaan myös uran pitkäjänteinen kehittäminen, yksilön omien valintojen tukeminen ja kestävä kiinnittyminen työmarkkinoille.

Myös palvelutavat muuttuvat. Digitaalisia itsepalveluja ja henkilökohtaista ohjausta yhdistävät hybridi- ja monikanavaiset palvelut ovat yleistyneet. Tämä vaatii ohjausalan ammattilaisilta uutta osaamista. Heidän on osattava käyttää digitaalisia välineitä, tulkita työmarkkinatietoa ja hyödyntää dataa ja tekoälyn perustuvia ratkaisuja harkiten. Ohjauksen vaikutuksia on edelleen vaikea mitata, koska ne näkyvät usein vasta pitkän ajan kuluttua.

Suomalaisia ratkaisuja nostetaan esiin palvelujen yhteensovittamisen ja ammattilaisten osaamisen kehittämisen yhteydessä. Ohjaamot mainitaan esimerkkinä monialaisesta ja sektorirajat ylittävästä yhteistyöstä. Lisäksi raportissa viitataan Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvauksiin esimerkkinä siitä, miten ohjauksen laatua ja ammatillista osaamista voidaan tukea kansallisesti.

Kahdeksan suositusta

Selvityksen suosituksissa painottuvat julkisten työvoimapalvelujen asema elinikäisen ohjauksen keskeisenä toimijana, palvelujen yhdenvertaisuus, eri toimijoiden yhteistyö ja ohjausammattilaisten jatkuva osaamisen kehittäminen. Raportti suosittelee myös hybridi- ja monikanavaisten palvelujen vahvistamista sekä datan ja tekoälyn läpinäkyvää ja vastuullista käyttöä. Vihreään ja digitaaliseen siirtymään ja työvoimapulaan liittyvää osaamistietoa tulisi hyödyntää ohjauksessa aiempaa tehokkaammin. EU-tasolla raportti esittää yhteisen kehityksen luomista julkisten työvoimapalvelujen ohjauksen tulosten seurantaan ja arviointiin.

Selvitys on luettavissa PES-verkoston sivuilla:

https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/news/lifelong-career-guidance-new-world-work-2026-09-29_en

Kirjoittaja:

Jaana Kettunen, tutkimusprofessori, Koulutuksen tutkimuslaitos.
jaana.h.kettunen@jyu.fi

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaaja pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 38, lokakuu 2026

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro38>

European Network of Public Employment Services

Lifelong career guidance in the new world of work

Final report

Written by Dr Sally-Anne Barnes, University of Leicester School of Business, UK
September – 2026

IAG julkaisi Global Careers Month 2025 -raportin

Kansainvälisten organisaatioiden (Euroopan komissio, EU:n ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus Cedefop, Euroopan koulutussäätiö ETF, ILO, OECD, UNESCO ja Maailmanpankki World Bank) yhteistyöelin Inter-Agency Working Group on Career Guidance (IAG WGCG) järjesti yhteistyössä ohjausalan maailmanjärjestö IAEVG:n kanssa marraskuussa 2025 jo toisen Global Careers Month -teemakuukauden. Kuukauden aikana järjestettiin yli 150 tapahtuma kuudella eri mantereella.

IAG WGCG on nyt julkaissut katsauksen, jossa raportoidaan kuukauden keskeisistä teemoista, keskusteluista ja aloitteista ja vedetään yhteen pääviestejä, joita alueelliset yhteistyöjärjestöt ja -toimijat nostivat esiin tapahtumissaan. Raportissa todetaan, että edistys vuonna 2022 järjestettyyn ensimmäiseen teemakuukauteen on selvästi nähtävillä: tästä kertovat esimerkiksi ohjauksen saama huomio politiikkatoimenpiteissä, digitaalisten palvelujen tarjonnan lisääntyminen, ohjausalan järjestöjen vahvistuminen ja alueellisen yhteistyön lisääntyminen. Toisaalta ohjauksen edistäminen kohtaa edelleen haasteita maailmanlaajuisesti. Raportissa nostetaan esiin esimerkiksi palvelujen hajanaisuus, joka johtuu koordinaation puutteesta ohjauspalvelujen järjestämisessä sekä haasteet ohjauksen palvelujärjestelyiden ulkopuolelle jäävien käyttäjäryhmien tavoittamisessa.

Raportin lopuksi todetaan, että teemakuukausi on ottanut paikkansa säännöllisenä tapahtumasarjana, joka nostaa ohjauksen keskiöön ja tuo yhteen kansainvälisen ohjausalan yhteisön. Näin ollen teemakuukauden järjestämistä pyritään jatkamaan myös tulevaisuudessa.

Koko raportti on luettavissa osoitteessa https://www.cedefop.europa.eu/files/2240_en.pdf

Kirjoittaja:

Outi Ruusuvirta-Uuksulainen, projektipäällikkö, Koulutuksen tutkimuslaitos
outi.h.ruusuvirta@jyu.fi

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 38, lokakuu 2026

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro38>

Ohjauksen päivät kokosi ohjausalan asiantuntijat yhteen

Ohjauksen päivät kokosivat yhteen noin 220 ohjauksen asiantuntijaa eri opetus- ja koulutusorganisaatioista yhteisen keskustelun, osaamisen jakamisen ja yhteistyön rakentamisen äärelle Helsingissä 29.-30. syyskuuta 2026.

Ohjaustyötä tehdään tänä päivänä toimintaympäristössä, jossa koulutuspolut monimuotoistuvat, työelämä muuttuu yhä nopeammin ja oppijoiden tulevaisuuteen liittyvät valinnat tuntuvat aiempaa epävarmimmilta. Ohjauksen tehtävä ei enää rajoitu sopivan koulutus- tai urapolun löytämiseen, vaan sen tavoitteena on tukea yksilön

What We Learned, Where We're Going Next

Regional insights from
Global Careers Month 2025

kokonaisvaltaista tulevaisuuden suunnittelua ja päätöksentekoa. Ohjauksella on keskeinen rooli myös tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden vahvistamisessa: sen tulee tavoittaa erilaisista taustoista tulevat oppijat sekä huomioida kulttuurisensitiivisyys ja palvelujen esteettömyys. Vaikuttava ohjaus rakentuu yhteistyössä eri toimijoiden, kuten opettajien, erityisopettajien, opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaisten, työelämän edustajien ja huoltajien, kanssa. Ohjauksen päivien aikana syvennyttiin näihin ajankohtaisiin teemoihin ja tarjottiin käytännön näkökulmia oman ohjaustyön kehittämiseen. Asiantuntijajuontajana ja keynote-puhujana toimi tutkijayliopettaja Jaakko Helander Hämeen ammattikorkeakoulusta.

Ensimmäisenä päivänä tarkasteltiin ohjauksen ajankohtaisia teemoja muuttuvassa toimintaympäristössä sekä suomalaisen väestörakenteen muutosten vaikutuksia koulutukseen ja ohjaukseen. Aamupäivän ohjelmassa syvennyttiin myös koulupudokkuuden kysymyksiin laajennetun oppivelvollisuuden aikana. Iltapäivän rinnakkaisohjelmissa käsiteltiin muun muassa monialaista yhteistyötä, tulevaisuussuuntautunutta ohjausta, nuorten hyvinvoinnin tukemista sekä oppimisen tuen hyviä käytänteitä eri koulutusasteilla. Päivä päättyi työhyvinvoinnin dosentti Marja-Liisa Mankan innostavaan puheenvuoroon opinto-ohjaajien työhyvinvoinnista ja työn ilon vahvistamisesta.

Toisen päivän ohjelman keskiössä oli opinto-ohjauksen merkitys nuorten hyvinvoinnin, osallisuuden ja tulevaisuususkon rakentajana. Päivä käynnistyi yliopistotutkija Saija Benjaminin esityksellä, jossa tarkasteltiin nuorten radikalisoitumista ja ohjauksen mahdollisuuksia tunnistaa sekä ehkäistä syrjäytymiseen ja polarisaatioon liittyviä ilmiöitä. Tämän jälkeen Siilinjärven lukion edustajat esittelivät oman lukionsa toimintatapoja ja käytäntöjä, joiden avulla on rakennettu opiskelijoiden hyvinvointia, osallisuutta ja oppimisen tukea vahvistavaa toimintakulttuuria. Aamupäivän mielenkiintoisessa paneelikeskustelussa pohdittiin, miltä tulevaisuuden opinto-ohjaus näyttää. Keskustelussa nousi esiin muun muassa ohjauksen muuttuva toimintaympäristö, jatkuvan oppimisen tarpeet, työelämän murros sekä opiskelijoiden näkemykset ohjauksen tarpeellisuudesta. Iltapäivällä kouluttajapsykoterapeutti Arto Pietikäinen pohti, kuinka tulevaisuususkkoa voidaan vahvistaa HOT-ajattelun keinoin. Ohjauksen päivien päätöspuheenvuorossa Jaakko Helander tarkasteli ohjausta integratiivisesta näkökulmasta.

Kiitämme lämpimästi kaikkia päiviin osallistuneita. Seuraavan kerran Ohjauksen päivät järjestetään kahden vuoden päästä syksyllä 2028. Nähdään silloin!

Lisätietoja: [Ohjauksen päivät 2026](#)

Kirjoittajat:

Nina Tatti, opetusneuvos, Opetushallitus,
nina.tatti@oph.fi

Mia Vartiainen, opetusneuvos, Opetushallitus
mia.vartiainen@oph.fi

Jukka Vetoniemi, opetusneuvos, Opetushallitus
jukka.vetoniemi@oph.fi

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 38, lokakuu 2026

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro38>

Oodi-hanke loi toimintamalleja ja ratkaisuja nuorten aikuisten tueksi

Keväällä 2024 käynnistyneen **Oodi Ohjaamojen ja oppilaitosten yhteistyölle -projektin** taustalla oli tarve kehittää Ohjaamojen, oppilaitosten ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä, jotta nuorten aikuisten koulutukseen hakeutumisen, kiinnittymisen ja siirtymävaiheiden tuki olisi nykyistä oikea-aikaisempaa. Projektissa tunnistettiin, että Ohjaamot eivät aina tavoita niitä nuoria aikuisia, jotka ovat jo päättäneet tai keskeyttäneet opintonsa, ja joilla on esimerkiksi arjenhallinnan haasteita. Toisaalta koulutussektorin toimijat eivät tunteneet riittävästi Ohjaamoja eivätkä niiden tarjoamia palveluja, joista nuoret voisivat hyötyä jo opiskelujen aikana. Hankkeen aloituksesta kerrottiin **Elinikäisen ohjauksen ajankohtaiskatsauksessa** lokakuussa 2024.

Projekti on tuonut yhteen ammattilaisia ja tukenut monialaisen yhteistyön vahvistumista eri puolilla Suomea. Yhteiskehittämisessä on ollut mukana yli 300 henkilöä 66 eri organisaatiosta, kuten Ohjaamo-verkostosta, toisen asteen ammatillisista oppilaitoksista, lukioista, vapaan sivistystyön oppilaitoksista, ammattikorkeakouluista ja yliopistoista.

Oodi-projekti eteni toimintatutkimuksellisella kehittämisotteella 15 alueellisessa kehittämisryhmässä. Toimintatutkimus tarjosi osallistujille systemaattisen etenemistavan, jossa kehittämisen tavoitteet määrittyivät osallistujien arjen tarpeista ja haasteista käsin. Kehittämisen etenemistä dokumentoitiin työpajojen välillä, mutta suunta pidettiin avoimena uusille ideoille. Näin toimintamallit ja kehittämisen polut kiinnittyivät monialaisen työn jatkuvaan kehittämiseen ja paikallisiin ratkaisuihin. Toimintatutkimus mahdollisti joustavan tavan tuottaa yhteistä ymmärrystä ja välineitä ohjaustyön haasteisiin. Yhteiskehittämisen oppimisessa tavoitteena ei ole vain kehittää uutta, vaan soveltaa opittua myös uusissa tilanteissa. Kehittämisprosessien tuloksena **syntyi 43 erilaista toimintamallia**, joita on Oodi-projektissa tarkasteltu viidessä eri kategoriassa.

Monialaisen yhteistyön organisoituminen

Kehittämistyössä vahvistettiin ja laajennettiin verkostoja, selkeytettiin toimijoiden vastuita ja lisättiin yhteistä ymmärrystä nuorten palvelutarpeista. Samalla syntyi uusia yhteistyörakenteita ja käytäntöjä, jotka tukevat arjen ohjaustyötä.

Monipaikkainen Ohjaamo & TNO-palvelun saavutettavuus

Kehittämistyössä edistettiin ohjauksen palveluiden saavutettavuutta viemällä Ohjaamon palveluja sinne, missä nuoret opiskelevat ja liikkuvat, kuten Jamkin opiskelijakunta JAMKO:n kahvilassa toteutettu Campus Corner -toiminta. Monipaikkaiset palvelut täydensivät oppilaitosten omia tukirakenteita ja madalsivat kynnystä hakea ohjausta.

Tuki koulutukseen ja työelämään siirtymiin

Kehitetyillä toimintatavoilla vahvistettiin oppilaitosten, työllisyyspalveluiden ja Ohjaamojen yhteistyötä. Siirtymien sujuvoittamiseksi järjestettiin tapahtumia, jotka tarjosivat matalan kynnyksen mahdollisuuden tutustua alueen koulutusmahdollisuuksiin sekä saada monialaista ja yksilöllistä ohjausta työelämäsiirtymiin. Esimerkkinä tästä toimivat Keravalla järjestetyt Kohti työelämää -webinaarit.

Opintoihin kiinnittyminen, hyvinvointi ja osallisuus

Toimintamalleissa korostuivat matalan kynnyksen kohtaamiset, hyvinvointia tukevat palvelut sekä nuorten aktiivisen toimijuuden vahvistaminen. Esimerkiksi Vaasassa järjestettiin Good Morning Pop up -tapahtumat mielenterveysviikon yhteydessä.

Monialaisen ohjauksen työmuodot

Kehittämistyössä rakennettiin sujuvampia monialaisen yhteistyön käytäntöjä Ohjaamojen, koulutuksen järjestäjien ja muiden toimijoiden välille sekä vahvistettiin nivelvaiheiden tukea, jotta nuoret saisivat tarvitsemansa avun mahdollisimman saumattomasti. Esimerkiksi Porissa on rakennettu yhteyspolkua Ohjaamon ja oppilaitosten välille.

Lisätietoja: Oodi-projektin kokemukset, tulokset ja käytännön toimintamallit monialaiseen yhteistyöhön ja nuorten aikuisten ohjaukseen on koottua [hankejulkaisuun](#).

Kirjoittajat:

Jaana Ahlqvist, projektipäällikkö
Jyväskylän ammattikorkeakoulu
jaana.ahlqvist@jamk.fi

Pasi Savonmäki, yliopettaja
Jyväskylän ammattikorkeakoulu
pasi.savonmaki@jamk.fi

[Edellinen](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 38, lokakuu 2026

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro38>